

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın İçişleri Bakanı Ali Yerlikaya tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. ile 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Serhat EREN

Diyarbakır Milletvekili

Türkiye'de kadın cinayetleri, kadına yönelik şiddet ve şüpheli kadın ölümleri, toplumsal güvenlik ve adalet duygusunu derinden sarsan ciddi bir sorun olarak varlığını sürdürmektedir. Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platformu ve Kadın Meclisleri'nin verilerine göre, 2024 yılında 394 kadın cinayeti gerçekleşmiş, 259 kadın ise şüpheli koşullarda ölü bulunmuştur. Bu veriler, kadınların yaşam hakkının güvence altına alınmadığını ve kadın cinayetleriyle ilgili etkili soruşturma süreçlerinin yürütülmediğini açıkça ortaya koymaktadır.

Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi öğrencisi Rojin Kabaiş'in ölümü, bu trajik tablonun bir parçası olarak kamuoyunda büyük yankı uyandırmıştır. Kabaiş'in kaldığı KYK yurdundan ayrıldıktan sonra kaybolması ve 18 gün süren arama çalışmaları sonucunda Van Gölü kıyısında cansız bedeninin bulunması, kadınların en temel güvenlik haklarının dahi sağlanmadığını bir kez daha gözler önüne sermiştir. Ancak, olayın aydınlatılması için yürütülen soruşturma süreci, ciddi eksiklikler ve ihmallerle gölgelenmiştir.

Rojin Kabaiş'in ölümüne ilişkin otopsi süreci, olayın aydınlatılması yerine daha fazla soru işareti doğurmuştur. Otopsi raporunda yer alan "mide doluluğu" ve "ciğerlerde su bulunmaması" gibi bulgular, boğulmaya bağlı ölüm açıklamalarıyla çelişmektedir. Ayrıca, Adli Tıp Kurumu'nun süreçte şeffaf davranmaması, raporları aile ve avukatlarla paylaşmadan basına sızdırması, soruşturmanın tarafsızlığına dair ciddi endişeler yaratmıştır. Bu durum, yalnızca Kabaiş ailesini değil kamuoyunu derinden sarsmıştır. Van Barosu, darp olmadığı yönündeki resmi söylemin gerçeği yansıtmadığını vurgulamış; baba Nizamettin Kabaiş de kızının sırtında ve gözaltında morluklar bulunduğunu ifade etmiştir. Öte yandan, otopsiye katılan bir doktorun "18 gün suda kalmış olamaz" şeklindeki beyanı, Adli Tıp raporunun güvenilirliğini daha da sorgulanır hale getirmiştir.

Adli Tıp süreçlerinin şeffaflık ve bağımsızlık sorunları, Türkiye’de şüpheli kadın ölümleriyle ilgili yürütülen soruşturmaların en temel sorunlarından biridir. Delillerin toplanmasındaki ihmaller, adli süreçlerdeki çelişkili raporlar ve otopsi bulgularının yeterince derinlemesine incelenmemesi, olayların hızla “intihar” olarak kaydedilmesine zemin hazırlamaktadır. Rojin Kabaiş’in ölümünde de benzer bir “intihar algısı” yaratılmaya çalışıldığına dair iddialar, bu bağlamda dikkatle incelenmelidir.

Kaldığı yurttan çıkışının geç bildirilmesi, güvenlik kameralarının çalışmaması, kamera kayıtlarının zamanında incelenmemesi gibi ihmaller zinciri, soruşturmanın derinleştirilmesi gerektiğini açıkça ortaya koymaktadır. Ayrıca, Kabaiş’in bulunduğu yerdeki delillerin su şişesi, içki şişeleri ve diğer materyaller incelenip incelenmediği, olayın aydınlatılması açısından büyük önem taşımaktadır. Adli Tıp raporuna yapılan aile ve avukat itirazlarının dikkate alınmaması Ö

Öte yandan, savcılık dosyasında bulunan kısıtlama kararı da olayın aydınlatılmasının önünde engeldir. CMK m. 153’e göre “Müdafinin dosya içeriğini inceleme veya belgelerden örnek alma yetkisi, soruşturmanın amacını tehlikeye düşürebilecek ise Cumhuriyet savcısının istemi üzerine hâkim kararıyla kısıtlanabilir.” Bu kısıtlama kararına, yakalanan kişinin veya şüphelinin ifadesini içeren tutanak ile bilirkişi raporları ve bu kişilerin hazır bulunmaya yetkili oldukları diğer adli işlemlere ilişkin tutanaklar dahil değildir. Ayrıca bu kanun maddesi, yalnızca şüpheli müdafileri için geçerli olup mağdur yönünden dosyanın kısıtlanması gibi bir durum olmamakta ancak CMK m. 234’e göre mağdur ve vekili de soruşturmanın amacını tehlikeye düşürmeyecek şekilde dosyayı inceleyebilecektir. Van Barosu ve Rojin’in avukatları, dosyayı inceleyemezken ATK raporu medyaya sızdırılmış, çeşitli basın yayın organlarınca ölüm şeklinin suda boğulma ve intihar olduğuna dair bilgiler paylaşmıştır.

Rojin Kabaiş’in kaybolduğunun kamuoyu tarafından bilindiği ilk günden beri sağ bir şekilde ulaşılması ve failerin tespit edilip yakalanması için Partimiz başta olmak üzere Van Barosu ve pek çok sivil toplum örgütü soruşturmanın amacını tehlikeye düşürebilecek her türlü eylem ve davranıştan kaçınılması gerekliliğini belirtmiştir. Bununla birlikte Rojin’in bulunması amacıyla etkili bir soruşturma yürütülüp yürütülmediğinin de kamuoyu ile paylaşılması zorunluluğunu her fırsatta ifade etmiştir. Soruşturmanın etkili bir şekilde yürütülüp yürütülmediğine dair kamuoyu aydınlatılmamakta ve Rojin’in ölüm nedeninin ne olduğu sorusu aydınlatılmış cevabını hala bulamamaktadır. Bu sebeplerle Van, Diyarbakır, Mardin, Gaziantep, Bitlis, Şırnak, Urfa, Batman, Iğdır ve Muş baroları ortak imza ile kısıtlamanın kaldırılması için savcılığa çağrı da yapmıştır.

Rojin Kabaiş’in ölümü, kadınların kamusal alanlarda ve üniversite kampüsleri gibi nispeten korunaklı görülmesi gereken ortamlarda bile güvende olmadıklarını ortaya koymaktadır. Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi’nde güvenlik bariyerlerinin kaldırılması, kamera sistemlerinin yetersizliği ve güvenlik personelinin eksikliği gibi sorunlar, bu trajik olayda önemli bir rol oynamıştır. Ancak olayın aydınlatılması için yürütülen soruşturma sürecinde Adli Tıp Kurumu’nun rolü ve eksiklikleri, özel bir dikkatle ele alınmalıdır.

Türkiye’de kadın ölümleriyle ilgili yürütülen soruşturmalarda, etkin ve şeffaf bir adli süreç tesis edilmeden, toplumsal güvenlik ve adalet duygusunun yeniden inşası mümkün değildir. Rojin Kabaiş’in ölümüne ilişkin yürütülecek titiz ve bağımsız bir soruşturma, yalnızca bu trajik olayın aydınlatılmasını sağlamakla kalmayacak, aynı zamanda kadın hareketlerinin yıllardır dile getirdiği “cezasızlık” politikasının kırılmasına ve toplumsal adaletin yeniden tesisine katkı sunacaktır.

Bu bağlamda;

1. Rojin Kabaiş’in kaybolduğu gün yurttan çıkışının geç haber verilmesiyle ilgili bir inceleme başlatılmış mıdır? Bu gecikmeden sorumlu olanlar hakkında herhangi bir işlem yapılmış mıdır?
2. Rojin Kabaiş’in cansız bedeninin, kaybolduğu yerden 24 kilometre uzaklıktaki bir sahilde bulunmasına ilişkin akıntı yönü ve mesafe gibi fiziksel bulgular incelenmiş midir? Bu mesafede bir hareketin nasıl mümkün olduğu bilimsel olarak değerlendirilmiş midir?
3. Mollakasım Köyü sahilinin göl akıntısına ters bir bölgede olması göz önüne alındığında, Rojin Kabaiş’in cesedinin bu noktaya nasıl ulaştığına dair herhangi bir araştırma yapılmış mıdır?
4. Otopsi raporunda yer alan “mide doluluğu” ve “ciğerlerde su bulunmaması” gibi bulgular doğrultusunda, ölüm sebebine dair somut bir değerlendirme yapılmış mıdır?
5. Rojin’in kaybolduğu noktaya 50-60 metre mesafede bulunan güvenlik kulübeleri ve özel güvenlik görevlilerinin olay günü görevde olup olmadığı araştırılmış mıdır?
6. Rojin Kabaiş’in kaybolduğu bölgede bulunan su şişesi ve diğer deliller üzerinde DNA analizi yapılmış mıdır?
7. Olay yerinde bulunan içki şişeleri ve diğer materyaller incelenmiş midir? Bu delillerin olayla bağlantısı araştırılmış mıdır?
8. Rojin Kabaiş’in kaybolmadan önce görüştüğü oda arkadaşları, WhatsApp grubundaki kişiler ve diğer tanıkların ifadelerine başvurulmuş mudur?
9. Rojin’in Van KYK Seyyid Fehim Arvasi Kız Öğrenci Yurdu’ndaki oda arkadaşlarından Ruken isimli öğrenci neden “Beni aramayın, korkuyorum” demiştir? Bu açıklama soruşturma kapsamında değerlendirilmiş midir?
10. Rojin kaybolmadan önce annesine markete gideceğini söylediği ve oda arkadaşlarından birinden telefon şarj cihazını getirmesini istediği bilinirken, neden intihar algısı üzerinde durulmaktadır?
11. İntihar algısının kamuoyunu yanıltmak ve olayın gerçek yüzünü örtbas etmek amacıyla oluşturulduğu iddiaları doğru mudur?
12. Rojin’in kaybolduğu gün ayaklarındaki terliklerin nerede olduğu araştırılmış mıdır? Eğer suda boğulmuş olsaydı, terliklerin kıyıya vurması gerekmez miydi?
13. Baba Nizamettin Kabaiş’in, “Kızımın sırtında ve gözaltında morluklar vardı” şeklindeki tanıklığı, otopsi raporuyla uyumlu mudur?
14. Baba Kabaiş’in, otopsiye katılan bir doktorun, “Kızınız 18 gün suda kalmış olamaz” ifadesini aktardığı iddialar doğru mudur? Bu bilgi soruşturma kapsamında incelenmiş midir? Rojin’in kaç gün suda kaldığı belirlenmiş midir?

15. Rojin Kabaiş'in kaybolduğu yer ile bulunduğu yer arasında baz istasyonu sinyalleri üzerinden bir analiz yapılmış mıdır? Narin cinayetindeki gibi detaylı bir "daraltılmış analiz" gerçekleştirilmiş midir?
16. Rojin'in boğulmasına neden olan suyun özellikleri ile Van Gölü suyunun özellikleri karşılaştırılmış mıdır?
17. Rojin'in midesinden çıkan yiyeceklerle yurt yemekhanesinde yediği yemeğin uyumlu olup olmadığı tespit edilmiş midir?
18. Rojin'in bulunduğu an üzerinde olan elbiselerle ilgili inceleme nasıl ve kim tarafından yapılmıştır?
19. Ailenin ve avukatların adli tıp raporuna yaptığı itirazlar değerlendirilmiş midir? Değerlendirilmemişse gerekçesi nedir?
20. Savcılık dosyasında verilmiş olan kısıtlama kararının gerekçesi nedir? Neden kanunda tanımlı şekilde mağdur avukatları ve baro ilgili belgelere ulaşamamaktadır? Avukatlarla paylaşılmayan bilgi ve belgeler neden çeşitli basın organlarına sızdırılmaktadır?